

Charakterystyka wybranych grup środków odrobaczających. Część II

Autor: Anna Bartosik

Data: 3 sierpnia 2019

Przydatność leków odrobaczających w walce z pasożytami ograniczana jest takimi czynnikami jak: skuteczność, działania niepożądane, nietoksyczność, przeciwwskazania, karencja, postać i sposób podawania leku, trwałość leku, wpływ na środowisko.

Według obowiązujących wymogów skuteczność po zastosowaniu minimalnej dawki leku powinna wynosić 95-100%. Najlepiej, gdy środek działa zarówno na formy dojrzałe, a także eliminuje jaja, larwy i cysty. Pożądane jest również, aby lek charakteryzował się szerokim spektrum działania i zwalczaniem inwazji wielogatunkowej.

Skutki uboczne leków na pasożyty

Ważne jest również, aby po podaniu odpowiedniej dawki leku nie wystąpiły niepożądane skutki uboczne np. obniżenie płodności i wydajności leczonych zwierząt. Zastosowanie takiego leku może nam przynieść jeszcze większe straty ekonomiczne.

Dawka leku a masa zwierzęcia

Kolejnym czynnikiem wpływającym na przydatność leków odrobaczających jest ich nietoksyczność, którą określa się na podstawie indeksu terapeutycznego. Wartość tego indeksu szacuje się na podstawie stosunku maksymalnej dawki tolerowanej przez zwierzęta do minimalnej dawki terapeutycznej. Aby ustalić dawkę leku, producent najczęściej nie waży wszystkich zwierząt indywidualnie, tylko przyjmuje ich orientacyjną masę ciała. W razie podania złej dawki wysoki indeks terapeutyczny ma uchronić przed kumulowaniem się leku w tkankach zwierzęcia. Nietoksyczność ma również znaczenie w przypadku odrobaczania grupowego, gdy lek podawany jest wraz z paszą. **Leki o niskim indeksie terapeutycznym mogłyby doprowadzić do zatrucia u tych osobników, które pobierają środek w dawkach o wiele większych niż zalecana.**

Według obowiązujących wymogów skuteczność po zastosowaniu minimalnej dawki leku powinna wynosić 95-100%.

Podawanie bez obaw

Nowoczesne [środki przeciwpasożytnicze](#) cechują się brakiem przeciwwskazań dotyczących kondycji, wieku i stanu fizjologicznego leczonych zwierząt. Umożliwia to natychmiastowe podanie leku, bez konieczności czekania na poród zwierzęcia lub poprawę jego stanu zdrowia. Informacje o ewentualnych reakcjach leku z innymi substancjami powinny być podane na etykiecie.

Okres karencji środków przeciwpasożytniczych

Kolejną z cech dobrego środka przeciwpasożytniczego jest całkowity brak lub krótki okres karencji. Karencja w przypadku trzody chlewnej oznacza czas między leczeniem zwierząt, a ich ubojem. W tym czasie organizm zwierzęcia powinien pozbyć się pozostałości substancji czynnej lub jej metabolitów z mięśni i ich narządów wewnętrznych.

Sposób aplikacji

Postać leku odrobaczającego powinna umożliwiać łatwe i szybkie podanie licznej grupie zwierząt. Leki dobrze rozpuszczalne mogą podawane być w formie iniekcji, natomiast te środki o nierozpuszczalnych substancjach czynnych zaleca się podawać wraz z paszą. Należy jednak zaznaczyć, że leki podawane wraz z karmą nie powinny wpływać na jej smak i wygląd. Ponadto środki odrobaczające powinny być trwałe i posiadać długą gwarancję, a wydalane przez zwierzęta leki lub ich metabolity, nie powinny mieć wpływu na środowisko.

Kolejną z cech dobrego środka przeciw pasożytniczego jest całkowity brak lub krótki okres karencji

Reakcja po podaniu leku przeciw pasożytniczego

Po zastosowaniu preparatów odrobaczających następuje wzmożone wydalanie jaj, larw i dorosłych pasożytów z organizmu żywiciela, **które może trwać nawet do 7 dni od rozpoczęcia kuracji.** Zabieg będzie tylko wtedy dawał długotrwały efekt, kiedy wszystkie zwierzęta w danym pomieszczeniu zostaną skutecznie odrobaczone, a w otoczeniu nie będzie form inwazyjnych pasożyta mogących prowadzić do ponownego zarażenia. Jedno nieodrobaczone zwierzę w grupie może stać się przyczyną bardzo szybkiego nawrotu choroby i ponownego zarobaczenia wszystkich przebywających z nim świń.

Uodpornienie „intruza”

Przez powszechne stosowanie środków leczniczych u niektórych szczepów pasożytów powstało zjawisko lekooporności. Genetycznie przekazywana lekooporność objawia się brakiem wrażliwości pasożytów na środki odrobaczające.